

НАЦІОНАЛЬНА ТРИСТОРОННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНА РАДА (Національна рада)

ПРОТОКОЛ № 2 засідання Національної тристоронньої соціально-економічної ради від 16 жовтня 2015 року

(місце проведення: м. Київ, вул. Інститутська, 7, Клуб Кабінету Міністрів України)

Учасники засідання:

Члени Національної ради.

Запрошені:

КИРИЛЕНКО В'ячеслав Анатолійович – Віце-прем'єр-міністр України – Міністр культури України;

ЮЖАНИНА Ніна Петрівна – Голова Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики;

САВЧУК Сергій Петрович - Національний Координатор МОП в Україні;

ДОРОШКЕВИЧ Руслан Миколайович - завідуючий сектором соціальних відносин Головного Департаменту з питань гуманітарної політики Адміністрації Президента України;

представники Секретаріату Кабінету Міністрів України, центральних органів виконавчої влади, профспілок та профспілкових об'єднань, об'єднань організацій роботодавців, територіальних тристоронніх соціально-економічних рад, засобів масової інформації, громадськості, наукових кіл.

Головуючий на засіданні Голова Національної ради, Міністр соціальної політики України Розенко П.В. поінформував присутніх про участь у засіданні Віце-прем'єр-міністра України – Міністра культури України Кириленка В.А. та Голови Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики Южаниної Н.П.

На початку засідання секретар Національної ради Шубін О. О. оголосив результати реєстрації членів Національної ради від кожної сторони:

від Сторони органів виконавчої влади – 15 членів Національної ради (в т.ч. 6 – за довіреністю);

від профспілкової Сторони – 20 членів Національної ради (в т.ч. – 4 за довіреністю);

від Сторони роботодавців – 16 членів Національної ради (в т.ч. – 7 за довіреністю).

Загальна кількість присутніх – 51 особа. Ураховуючи, що від кожної Сторони присутні не менше двох третин членів, засідання вважається правоможним.

Голова Національної ради Розенко П.В. оголосив, схвалений Президією Національної ради 15 жовтня 2015 року, проект порядку денного засідання Національної ради, який був підтриманий одноголосно членами Національної ради.

Порядок денний:

- 1. Про пропозиції щодо шляхів подальшого реформування податкової системи України, а також щодо розміру єдиного соціального внеску, в контексті переходу від фіскальної політики до політики стимулювання.**
- 2. Про пропозиції сторін щодо реформування оплати праці.**
- 3. Про ухвалення рішення Національної ради з питання „Про стан і перспективи соціально-економічного розвитку України на 2015–2016 роки в контексті започаткованих реформ і курсу на євроінтеграцію”.**
- 4. Різне:**
 - Про відновлення взаємовідносин Національної ради з МАСЕРПІ.**

З першого питання:

„Про пропозиції щодо шляхів подальшого реформування податкової системи України, а також щодо розміру єдиного соціального внеску, в контексті переходу від фіскальної політики до політики стимулювання”

СЛУХАЛИ: РОЗЕНКА П. В., який зазначив, що питання, котрі розглядаються на засіданні Національної ради є надзвичайно важливими для суспільства, особливо в контексті проведення реформ в Україні, зокрема, податкової, і будь-які не виважені рішення можуть призвести до дискредитації ідей проведення реформ в Україні. Тому, була підтримана пропозиція соціальних партнерів започаткувати широке обговорення на засіданні Національної ради основних моментів проведення податкової реформи.

Також головуєчим було повідомлено, що питання внесення змін до податкової системи і проведення податкової реформи було обговорено на засіданні Національної ради реформ під керівництвом Президента України, на якому Президент звернув увагу, що зміна податкової системи та її принципів жодним чином не повинна бути зроблена за рахунок обмеження соціальних виплат.

Із співдоповідями виступили:

ОЛІЙНИК Д.М., заступник Співголови Національної ради від Сторони роботодавців, який презентував пропозиції Сторони роботодавців щодо податкової реформи. Виступаючим було зазначено, що багато чисельні зміни до Податкового кодексу унеможливають планування бізнесу на довгострокову перспективу. За повідомленням виступаючого, борг держави перед бізнесом станом на 01.09.2015 року вже перевищив 102 млрд.гривень. На думку роботодавців, Україна потребує стимулюючої інвестиційної політики, тому Федерація роботодавців України вже розробила законопроекти зі стимулювання інвестиційної діяльності, які направлені на розгляд до Мінекономрозвитку. В даний час Федерація роботодавців України займається розробкою законопроектів з метою надання підтримки розвитку експорту української продукції.

Голова Національної ради Розенко П. В. надав слово для виступу присутній на засіданні Національної ради Голові Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики **Южаніній Н.П.**, яка наголосила про відкритість

Комітету для соціальних партнерів та їх пропозицій щодо податкової реформи, з урахуванням нових пропозицій. Крім того, вона запросила всіх бажаючих більш детально ознайомитись з цими пропозиціями у Комітеті, де знаходяться відповідні матеріали. Ураховуючи, що робота з їх оновлення ведеться на постійній основі, зазначені пропозиції Комітету щодо проекту податкової реформи ще не оприлюднені. Голова Комітету підкреслила, що на її думку, тільки ліберальна реформа податкової системи може надати імпульс розвитку економіки та наголосила про необхідність стимулювання відкриття нових підприємств, залучення інвестицій, виведення економіки з „тіні“, та зменшення податкового навантаження на фонд оплати праці. Вона також зазначила, що ефективно реалізованою може бути тільки та реформа, яка є зрозумілою та сприймається бізнесом. Голова Комітету наголосила, що посилення податкова ставка та висока відповідальність за несплату податків, на її думку, може навести лад і стабілізувати надходження до бюджету. Також було повідомлено, що законопроект про внесення змін до Податкового кодексу, найближчим часом буде зареєстровано в Верховній Раді України.

ЯСЬКО Т.Д., член Національної ради, голова Всеукраїнської профспілки працівників і підприємців торгівлі, громадського харчування та послуг, яка зазначила про закритість процесу підготовки податкової реформи, порушення принципів прозорості і системності. Тому профспілки наполягають на широкому громадському обговоренні варіантів податкової реформи до прийняття Урядом остаточного рішення.

На думку профспілкової Сторони, податкова реформа має ґрунтуватися на таких принципах: забезпечення соціальної справедливості у оподаткуванні; удосконалення порядку надання податкової знижки, зокрема шляхом запровадження реального механізму віднесення до її складу витрат на лікування та медичне обслуговування; запровадження зниження ставок ПДВ на соціально-значущі товари і послуги: продукти харчування (за переліком, що визначається Кабінетом Міністрів України), енергоносії та житлово-комунальні послуги; встановлення критеріїв неприбуткових організацій, в тому числі профспілкових, та приведення таких критеріїв у відповідність до міжнародних норм та законодавства про профспілкові організації.

КАЧУР Р.П., заступник Співголови Національної ради від Сторони органів виконавчої влади, заступник Міністра фінансів України, зазначив, що з метою створення сприятливого податкового середовища, обговорення широкого кола ідей, пропозицій та напрацювань, під головуванням Міністра фінансів було створено Цільову команду з проведення податкової реформи. Мінфіном було проведено 16 зустрічей з представниками різних галузей економіки та 6 зустрічей з представниками громадськості, на яких було обговорено можливі напрями податкової реформи. Основними проблемами поточного стану розвитку секторів економіки було визначено: високий рівень тіньової економіки; нерівномірне податкове навантаження на бізнес; значне навантаження на фонд заробітної плати; велику частку контрабандної продукції на ринку; нестабільність податкового законодавства.

Заступник Міністра фінансів зазначив, що 3 вересня 2015 року на засіданні Національної ради реформ, Міністерством фінансів представлено своє бачення проекту податкової реформи. В рамках податкової реформи передбачається:

- уніфікувати ставки єдиного соціального внеску та трьох ключових податків – податку на прибуток підприємств, податку на додану вартість та податку на доходи фізичних осіб. З 2016 року вони сплачуватимуться за єдиною ставкою – 20%;
- скасувати утримання ЄСВ з заробітної плати (3,6%);
- встановити податкову соціальну пільгу для всіх платників на рівні однієї мінімальної зарплати;
- запровадити інвестиційний податковий кредит з податку на прибуток підприємств;
- підвищити поріг для обов'язкової реєстрації платником ПДВ з 1 до 2 млн. гривень;
- з метою забезпечення виконання положень Меморандуму про економічну та фінансову політику, укладеного з МВФ, передбачається скасувати з 1 січня 2016 року спеціальний режим оподаткування діяльності у сфері сільського та лісового господарства, а також рибальства. Одночасно пропонується відновити право на відшкодування ПДВ для усіх експортерів зернових та технічних культур;
- відмовитись від пільг та запровадити пряму прозору бюджетну підтримку для бізнесу.

В обговорені питання взяли участь: Розенко П. В., Кондрюк С. М., Жугаєвич Я. В., Українець С.Я.

ВИРІШИЛИ:

- 1.1. Інформацію та пропозиції сторін взяти до відома.
- 1.2. Рекомендувати Міністру фінансів України, голові Цільової команди з проведення податкової реформи Н.Яресько:
 - 1.2.1. Включити до складу Цільової команди з проведення податкової реформи представників Мінсоцполітики та соціальних партнерів;
 - 1.2.2. Провести широке публічне обговорення подальших шляхів реформування податкової реформи із залученням соціальних партнерів та громадських інституцій до внесення законодавчих пропозицій з цього питання на засідання Кабінету Міністрів України.
- 1.3. Рекомендувати:
 - 1.3.1. Міністерству фінансів України під час доопрацювання проекту Закону України „Про Державний бюджет України на 2016 рік” передбачити кошти на покриття дефіциту бюджету Пенсійного фонду України з урахуванням збалансування бюджетів фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування;
 - 1.3.2. Кабінету Міністрів України за участю соціальних партнерів, до розгляду питання „Про Державний бюджет України на 2016 рік“ на засіданні Уряду, провести консультації щодо збалансування бюджетів Пенсійного фонду

України та фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування на 2016 рік в умовах податкової реформи;

1.3.3. Мінсоцполітики за результатами консультацій внести Кабінету Міністрів України пропозиції щодо розподілу єдиного внеску за видами соціального страхування з 01.01.2016. Консультації із зазначеного питання за участю соціальних партнерів провести в термін до 15.11.2015.

1.4. Звернутися до Голови Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики Южаніної Н. П. щодо залучення до роботи над доопрацюванням законопроектів по податковій реформі представників Мінсоцполітики, Пенсійного фонду України та сторін соціального діалогу.

1.5. Робочим групам з розробки реформ, при опрацюванні пропозицій до податкової реформи, забезпечити публічне представлення балансу дохідної та видаткової частини Державного бюджету України з урахуванням необхідності забезпечення безперервності соціальних виплат, передбачених законодавством та недопущення зниження соціальних стандартів та гарантій.

Голосували:

Сторона органів виконавчої влади: за – 15; проти – немає; утрималися – немає;

профспілкова Сторона: за – 20; проти – немає; утрималися – немає;

Сторона роботодавців: за – 16; проти – немає; утрималися – немає.

Рішення прийнято одностайно.

Головуючий на засіданні Голова Національної ради Розенко П. В. надав слово для виступу, присутньому на засіданні Національної ради, Віце-прем'єр-міністру - Міністру культури України **Кириленку В. А.**

Виступаючий зазначив, що для Уряду України соціальний діалог є дуже важливим, ураховуючи те, що маса внутрішніх та зовнішніх чинників сьогодні працюють на ускладнення ситуації. Урахування позиції роботодавців, найманих працівників, профспілкових організацій є запорукою ефективної роботи Уряду. Крім того, Віце-прем'єр-міністр – Міністр культури запевнив учасників засідання, що Уряд України – відкритий до пропозицій з боку профспілок та роботодавців у питаннях реформ соціально-економічної сфери. Також було зазначено, що проект Державного бюджету України на 2016 рік має бути підготовлений на новій податковій базі, яка має враховувати позиції Уряду та соціальних партнерів. Відзначив, що дискусія навколо податкової реформи ще триває.

З другого питання:

„Про пропозиції сторін щодо реформування оплати праці”

Із співдоповідями виступили:

КОНДРЮК С.М., заступник Співголови Національної ради від профспілкової Сторони, який відзначив, що легальна праця в Україні є дискримінованою та не вигідною, тому, що вона, станом на сьогодні, для громадян є не рентабельною. Він звернув увагу на те, що темпи зростання продуктивності

праці не повинні відставати від темпів зростання зарплати, необхідної для розширеного відтворення трудового потенціалу. Праця і зарплата мають забезпечувати рентабельність і бізнесу, і працівнику, і державі (на сьогодні, в структурі доходів українців частка заробітної плати є меншою за 40% і є меншою за частку доходів від пенсій і державних допомог). Політика “дешевої робочої сили” дискредитувала себе, як науково хибна, економічно провальна, соціально катастрофічна, політично програшна та суспільно безперспективна.

Під час виступу С. М. Кондрюк також наголосив на тому, що підвищення заробітної плати несе позитивні економічні наслідки для держави, зокрема: скорочення бідності, передусім серед працівників, зокрема й у бюджетній сфері; збільшення наповнення державної казни за рахунок легалізації тіньової економіки та надприбутків; зменшення розриву між рівнем зарплат і якістю життя в Україні та країнах ЄС; покращення індексу людського розвитку, що визначається ООН, для кожного регіону України.

На завершення, виступаючий наголосив на позитивних тенденціях від зростання заробітної плати та представив концептуальні засади реформи оплати праці.

МІРОШНИЧЕНКО О. В., заступник Співголови Національної ради від Сторони роботодавців, який презентував пропозиції Сторони роботодавців щодо реформування оплати праці.

На початку його доповіді було висвітлено основні завдання реформування оплати праці та зазначено, що механічне підняття мінімальної заробітної плати Урядом та Верховною Радою не враховує реальний економічний стан підприємств і продуктивність праці, а також унеможливорює ефективний вплив менеджменту на систему оплати праці, як в бюджетній так, і у виробничій сферах.

Співдоповідач запропонував змінити термінологію та ідеологію мінімального стандарту оплати праці, а саме: поняття мінімальна заробітна плата замінити поняттям мінімальний розмір оплати праці, визначивши останній як сукупний рівень доходу, нижче якого не може оплачуватись праця у нормальних умовах.

Також Стороною роботодавців було запропоновано відмовитись від регулювання систем оплати праці на рівні закону та надати роботодавцям право самостійно встановлювати системи оплати праці. Це передбачає скасування прямої залежності мінімальних ставок (тарифів) оплати праці від мінімального рівня оплати праці.

При цьому пропонується щорічно встановлювати мінімальний рівень оплати праці в залежності від рівня середньої заробітної плати в країні, з метою поетапного досягнення співвідношення цих величин на рівні 50%.

Завершуючи, співдоповідач наголосив на готовності Сторони роботодавців до співпраці з іншими Сторонами соціального діалогу стосовно підготовки відповідних змін до законодавства України з питань оплати праці.

ІВАНКЕВИЧ В. В., заступник Співголови Національної ради від Сторони органів виконавчої влади, заступник Міністра соціальної політики України – керівник апарату, який поінформував членів Національної ради та запрошених про стан реформування та удосконалення чинного законодавства з оплати праці в Україні. Доповідач зупинився на окремих аспектах роботи органів виконавчої

влади стосовно реформування оплати праці, навів дані стосовно індексу цін та номінальної заробітної плати, фонду оплати праці тощо. Він також підтримав пропозиції Сторони роботодавців та профспілок щодо необхідності реформування оплати праці.

Виступаючим було зазначено про необхідність прийняття нормативно-правових актів щодо: зміни підходів до визначення мінімальної заробітної плати та формування тарифної сітки оплати праці; зміни порядку формування тарифної ставки і взагалі системи оплати праці (підприємства самостійно у колективних договорах визначатимуть ці системи); установлення нижньої межі тарифної ставки, яка не може бути меншою ніж 60-70% розміру мінімальної заробітної плати (з метою недопущення зрівнялівки в оплаті праці кваліфікованих і некваліфікованих працівників). Такі підходи дозволять підвищити розмір мінімальної заробітної плати до 50% середньої заробітної плати.

Також, виступаючий звернув увагу на необхідність удосконалення колективно-договірного регулювання заробітної плати; погашення заборгованості із заробітної плати; удосконалення системи оплати праці керівників суб'єктів господарювання державного сектору економіки; упорядкування умов оплати праці працівників національних установ, закладів, організацій; удосконалення умов оплати праці державних службовців тощо та зауважив, що робота по удосконаленню чинного законодавства з оплати праці продовжується.

В обговорені питання також взяли участь: Волинець М. Я., Українець С.Я.

ВИРІШИЛИ:

2.1. Взяти до відома пропозиції Сторін щодо реформування оплати праці (додаються).

2.2. Доручити Голові Національної ради, Міністру соціальної політики Розенку П. В., сформуванню при Мінсоцполітики міжвідомчу робочу групу із залученням представників Сторін соціального діалогу, науковців та експертів для опрацювання пропозицій щодо реформування оплати праці. Робочій групі, в термін до 01.02.2016, представити напрацювання із зазначеного питання на розгляд Президії Національної ради.

Голосували:

Сторона органів виконавчої влади: за – 15; проти – немає; утрималися – немає;

Профспілкова Сторона: за – 20; проти – немає; утрималися – немає;

Сторона роботодавців: за – 16; проти – немає; утрималися – немає.

Рішення прийнято одногосно.

З третього питання:

„Про ухвалення рішення Національної ради з питання „Про стан і перспективи соціально-економічного розвитку України на 2015–2016 роки в контексті започаткованих реформ і курсу на євроінтеграцію”.

СЛУХАЛИ: РОЗЕНКА П. В., Голову Національної ради, який поінформував, що відповідне рішення попередньо було опрацьовано та узгоджено із Сторонами соціального діалогу і запропонував підтримати його в цілому.

ВИРІШИЛИ:

3.1. Ухвалити рішення з питання „Про стан і перспективи соціально-економічного розвитку України на 2015–2016 роки в контексті започаткованих реформ і курсу на євроінтеграцію” (додається).

3.2. Розглянути на наступному засіданні Національної ради питання щодо проекту Закону України „Про Державний бюджет на 2016 рік“ та перспективи соціально-економічного розвитку держави у 2016 році.

Голосували:

Сторона органів виконавчої влади: за – 15; проти – немає; утрималися – немає;

профспілкова Сторона: за – 20; проти – немає; утрималися – немає;

Сторона роботодавців: за – 16; проти – немає; утрималися – немає.

Рішення прийнято одноголосно.

З четвертого питання (Різне):

„Про відновлення взаємовідносин Національної ради з МАСЕРПІ”.

СЛУХАЛИ: ШУБІНА О. О., секретаря Національної ради, який поінформував, що з 2014 року відповідно до рішення Національної ради було призупинено співпрацю Національної ради із Громадською палатою Російської Федерації в рамках діяльності МАСЕРПІ, а також участь у заходах цієї організації у зв'язку із головуванням у ній РФ. У вересні 2015 року на генеральній асамблеї МАСЕРПІ було обрано нового Президента асоціації, представника Домініканської Республіки, тому Україна відновлює співробітництво з МАСЕРПІ про що офіційно поінформує відповідну організацію в особі її нового Президента.

ВИРІШИЛИ:

4.1. Інформацію секретаря Національної ради Шубіна О.О. взяти до відома.

4.2. Відновити участь Національної ради у пленарних засіданнях та інших заходах Міжнародної асоціації соціально-економічних рад та подібних інституцій.

4.3. Доручити секретаріату підготувати проект листа за підписом Голови Національної ради, на адресу МАСЕРПІ щодо інформування про відновлення роботи в рамках цієї організації.

Голосували:

Сторона органів виконавчої влади: за – 15; проти – немає; утрималися – немає;

профспілкова Сторона: за – 20; проти – немає; утрималися – немає;

Сторона роботодавців: за – 16; проти – немає; утрималися – немає.

Рішення прийнято одноголосно.

На завершення засідання головуєчий повідомив, що порядок денний сьогоднішнього засідання Національної ради вичерпаний і оголосив засідання Національної тристоронньої соціально-економічної ради закритим.

**Головуючий на засіданні
Голова Національної ради,
Міністр соціальної політики України**

П. Розенко

Секретар Національної ради

О. Шубін